

INSPECTORATUL SOCIAL DE STAT

STATE SOCIAL INSPECTORATE

MD-2028, Chișinău, șos. Hîncești, 53, bloc „B”, et. 6
Tel. +37322999239; Fax. +37322999238
e-mail: office@iss.gov.md
web: www.iss.gov.md

53 Hincesti Avenue, block "B", 6th floor, MD-2028, Chisinau
phone: +37322999239; Fax. +37322999238
e-mail: office@iss.gov.md
web: www.iss.gov.md

Nr. 06/924 din 29.10.2024

Ministerul Muncii și Protecției Sociale,

**Notă de control inopinat
efectuat la Azilul pentru persoane cu dizabilități și persoane în etate din orașul Leova**

1. Informație de context general

Azilul pentru persoane cu dizabilități și persoane în etate din orașul Leova (în continuare Azil) este o instituție socială specializată cu plasament temporar sau de lungă durată. Instituția este în gestiunea Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud-Vest (în continuare ATAS Sud-Vest), fondatorul căreia prin Hotărârea Guvernului nr.1076/2023 este Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Azilul pentru persoane cu dizabilități și persoane în etate din orașul Leova a fost înființat în anul 2004, în conformitate cu Decizia Consiliului raional Leova nr. 3.7 din 20.05.2004. În anul 2005, prin Decizia Consiliului raional Leova nr. 11.10 din 26.05.2005 a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Azilului pentru persoane cu dizabilități și în etate. Din 25.04.2024 Azilul activează în baza Regulamentul de organizare și funcționare a Azilului pentru persoane cu dizabilități și în etate din orașul Leova, aprobat prin ordinul Ministrului Muncii și Protecției Sociale nr. 91 din 25.04.2024.

Azilul dispune de spațiu de cazare cu capacitatea de 35 locuri. La momentul inspectării, în Azil erau cazați 33 beneficiari, dintre care - 17 beneficiari - cu reținerea a 75% din pensie și 14 beneficiari cu plata deplină pentru serviciile prestate. Costul serviciilor prestate în Azil per beneficiar în anul 2024 constituie 6725 lei lunar. Personalul de deservire a beneficiarilor este format din 19,25 unități, dintre care:

Nr.	Denumirea funcției	Nr. de unități
1.	Director	1
2	Contabil-șef	1
3.	Contabil- casier	0,5
3.	Asistent medical superior	1
4.	Asistent medical	2
5.	Asistent medical fizioterapie	0,5
6.	Infirmeră	7
7.	Bucătar	1,5
8.	Bucătar-auxiliar	1,5
9.	Lengereasă-spălătoreasă	1
10.	Muncitor auxiliar	0,5
11.	Lăcătuș	1
12.	Soră econoamă	0,75
Total		19,25

Statul de personal nu prevede funcția de asistent social și psiholog.

Finanțarea Azilului se realizează din bugetul de stat și mijloacele speciale constituite din cota parte a venitului persoanelor cazate (75% din suma pensiei beneficiarilor cazați în azil) și suma stabilită anual pentru întreținerea contra plată a unui beneficiar conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 870/2014 cu privire la aprobarea Metodologiei de calcul a costului pentru serviciile de plasament și de reabilitare/recuperare prestate în cadrul instituțiilor sociale subordonate Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Bugetul Azilului pentru Semestru I al anului 2024 a fost constituit din 686,6 mii lei (46%) – finanțare din Bugetul de stat și 791,6 mii lei (54%) – din contribuțiile beneficiarilor. Cheltuielile pentru Semestrul I al anului 2024 au constituit 1070,6 mii lei sau 79,0 % din bugetul alocat – cheltuieli de personal și 284,9 mii lei sau 21,0 % – cheltuieli pentru întreținere (servicii comunale, produse alimentare, materiale de uz gospodăresc).

Conform Regulamentului în cadrul Azilului se prestează servicii socio-medicale în regim de 7 zile pe săptămână 24 din 24 de ore:

- a) plasament
- b) alimentație
- c) reabilitare
- d) asistență igienică-sanitară
- e) asistență medicală primară
- f) consiliere psihologică
- g) agrement.

2. Obiectivele controlului

Obiectivele principale ale misiunii de control inopinat la Azilul pentru persoane cu dizabilități și persoane în etate din orașul Leova, în baza competențelor și atribuțiilor stabilite de Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Social de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.802/2011, au fost:

- a) verificarea respectării de către prestatorul de servicii a prevederilor actelor normative,
- b) conformitatea cu principiile de prestare a serviciilor - accesibilitatea Serviciului, abordarea individualizată, abordarea multidisciplinară, participarea beneficiarului, confidențialitatea informației, nondiscriminarea, confidențialitatea informației, respectarea demnității și dreptul la viața privată, informarea și sensibilizarea societății,
- c) colaborare și parteneriat cu autoritățile administrației publice centrale și locale, organizațiile necomerciale, alți prestatori de servicii publici sau privați pentru integrarea socială a beneficiarilor și diversificarea serviciilor sau accesul lor la alte servicii din afara instituției.

În urma verificărilor efectuate în incinta Azilului, analizei documentației prezentate, interviurilor cu unii beneficiari, echipa de control a constatat următoarele:

3. Nereguli constatate :

- a) Începând cu luna ianuarie 2024 admiterea beneficiarilor în Azil se efectuează de către ATAS Sud-Vest, urmare a examinării dosarului solicitantului în cadrul echipei multidisciplinare de comun cu administrația Azilului. Dosarele beneficiarilor se păstrează în oficiul directorului Azilului. *Dosarele beneficiarilor nu sunt revizuite și completate cu acte confirmative privind aflarea beneficiarului în plasament și asistența acordată în perioada plasamentului, lipsește Planul individualizat de asistență (PIA) în cadrul Azilului.*

b) A fost efectuată *admiterea neregulamentară în Azil a 4 persoane, care au continuat să beneficieze de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere, contrar prevederilor art. 14 din Legea nr. 499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, care stabilește că:*,1) Alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere se stabilește: a) persoanelor care îngrijesc, însoțesc și supraveghează la domiciliu un copil cu dizabilități severe în vârstă de până la 18 ani; b) persoanelor cu dizabilități severe din copilărie; c) persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare... (3) Pentru persoanele specificate la alin. (1) lit. a), alocația nu poate fi stabilită în cazul în care aceste persoane sînt beneficiare ale serviciului de asistență personală. (4) Pentru categoriile de persoane specificate la alin. (1) lit. b) și c), alocația nu poate fi stabilită în cazul în care aceste persoane se află la întreținerea deplină a statului, sînt beneficiare ale serviciului de asistență personală ori sînt beneficiare ale serviciului de îngrijire socială la domiciliu. (5) Persoanele specificate la alin. (1) lit. a)–c) pot alege, la cerere, în schimbul serviciilor menționate la alin. (3) și (4), dreptul de a beneficia de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere. ”

c) După admiterea în Azil, 7 persoane au beneficiat în continuare de alocație pentru persoanele cu dizabilități contrar prevederilor art. 7 alin. (1) al Legii nr.499/1999 care stipulează că: „Alocația pentru persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități din copilărie, precum și pentru copiii cu dizabilități severe, accentuate și medii, se stabilește în cazurile cînd persoanele indicate nu beneficiază de dreptul la pensie de asigurări sociale de stat și nu se află la întreținerea deplină a statului. ” și 3 persoane au continuat să beneficieze de alocație pentru persoane vîrstnice, contrar prevederilor art. 7 alin. (1) care stipulează că:” Alocația pentru persoane vîrstnice se stabilește cetățenilor care au atins vîrsta de pensionare conform legislației în vigoare, dar nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat și nu se află la întreținerea deplină a statului. ”

4. Azilul nu dispune de o procedură clară despre modul cum este calculată și reținută suma în proporție de 75% din pensia beneficiarului. Contrar prevederilor legale, pensiile și alocațiile de stat ale tuturor beneficiarilor Azilului sunt ridicate de la oficiul poștal de către contabilul – casier al instituției Samson Ana, în baza unei procuri, semnată fără temei juridic de către directorul Azilului Oistric Igor. După calcularea și reținerea din pensii a sumei în proporție de 75%, restul sumei de 25% până la momentul prezentului control se păstra de către director, într-o cutie, în biroul său. La momentul inspectării, în cutia dată erau 14 plicuri, cu numele beneficiarilor indicată pe ele. Nu este indicată suma de facto care se află în plic. Nu există un registru de evidență a sumelor acumulate sau eliberate beneficiarilor, această fiind indicată pe niște foi cu multiple corectări pe ele, ștersuri, unele bonuri de plăți. Nu există înregistrări clare unde este indicată data depunerii sau retragerii sumelor de bani de către beneficiar, contra semnătură. De asemenea, nu este clar și nu există o procedură și nici informații referitoare la utilizarea banilor beneficiarilor în caz de deces și după deces. Menționăm, că din discuții cu beneficiarii, s-a constatat că ei nu cunosc cuantumul pensiei stabilite, suma reținută de către contabilul-casier (75%) și cât constituie 25% din pensia cuvenită, ce sume au acumulate la administrația Azilului. Inspectorii au constatat că în lista de plată a pensiilor beneficiarilor pe luna octombrie, 2024 au fost efectuate calculele de reținere a celor 75 % care urmau să fie alocate pentru întreținerea lor în instituție și a celor 25% din pensie care urma să fie recepționată de beneficiar, însă acestea din urmă nu au fost informați, nu au recepționat și nici nu au depus contra semnătură sumele indicate în listă.

Aceasta denotă că beneficiarii Azilului nu sunt informați și nu participă la luarea deciziilor referitoare la acțiuni asupra propriilor mijloace financiare, fiind încălcate abuziv drepturile lor.

5. *Azilul nu dispune de o procedură de recepționare și asigurare a păstrării bunurilor și valorilor financiare ale beneficiarilor la admitere în Azil (de exemplu, o beneficiară a venit în Azil cu o sumă de 28,0 mii lei, iar la momentul controlului în plicul cu numele ei se aflau 22,7 mii lei).*

6. *Evaluarea condițiilor de cazare:*

Echipa de control a constatat că, Azilul deține o bază tehnico-materială satisfăcătoare, este adaptat persoanelor vârstnice și cu dizabilități. Beneficiarii în scaune cu roțile se deplasează singuri sau cu suportul angajaților în afara spațiilor entității. Beneficiarii sunt asigurați cu un mediu extern sigur, accesibil și adaptat necesităților individuale ale acestora. Perimetrul Azilului este împrejmuit cu gard de înălțime medie, fără elemente metalice periculoase, care asigură vizibilitatea din ambele sensuri.

Azilul dispune de 12 odăi locative pentru beneficiari. Tutelații sunt repartizați în odăi a câte 2-3 persoane. În două odăi sunt cazate câte 4 persoane, care se deplasează de sine stătător. Doar 4 odăi sunt dotate cu spații sanitare (wc). Dormitoarele sunt înzestrate cu mobilier necesar, fiecare beneficiar dispune de un dulap personal pentru păstrarea lucrurilor personale, pentru persoanele ținute la pat sunt paturi multifuncționale. Însă, dormitoarele sunt prea mici, astfel, *nu este respectată autonomia persoanelor care sunt limitate în activitate și în deplasare.*

Entitatea dispune de 2 spații sanitare mari, adaptate pentru beneficiarii cu necesități speciale. Un spațiu este situat la intrarea în edificiu și are două despărțituri, duș și wc adaptat pentru persoanele cu dizabilități. *Alt spațiu sanitar este dotat cu o cadă mare învechită pentru îmbăierea beneficiarilor, însă accesul este foarte anevoios din cauza înălțimii căzii și a pragului de trecere la ușa de la intrare. Spațiile sanitare nu sunt divizate după gen. Lipsște spațiul sanitar pentru angajați și este utilizat unul din odaia de cazare pentru beneficiari.*

Beneficiarii lipsiți de capacitatea de autoîngrijire, sunt deserviți sau asistați la efectuarea igienei personale de către infirmiere. Serviciile de igienă corporală generală sunt prestate persoanelor ținute la pat la necesitate, sau conform unui orar săptămânal. *În odăi și pe hol persistă miros neplăcut, ceea ce denotă faptul că igiena personală a beneficiarilor nu este efectuată cu regularitate.*

Spălătoria este amplasată într-un spațiu mic, tip coridor cu condiții sanitare precare, dotată cu o mașină de spălat și o mașină de uscat hainele foarte învechite.

7. *Evaluarea condițiilor de alimentare*

Condițiile în care se prepară și se servește hrana este la un nivel relativ bun. Blocul alimentar este constituit din sufragerie și 2 săli dotate cu mobilă de bucătărie, frigider și inventar necesar pentru prepararea bucatelor. Beneficiarii sunt alimentați în sufragerie cu trei mese de bază și două gustări. Meniul este întocmit de către bucătar și aprobat de asistenta medicală superioară. Probele alimentare se păstrează în frigider, pentru 72 de ore de păstrare. Beneficiarii ținute la pat sunt asistați la servirea meselor de către infirmiera de gardă în odăile de cazare.

Produsele alimentare necesare pentru prepararea bucatelor pentru ziua următoare sunt eliberate de la depozit și sunt păstrate în frigiderele amplasate în blocul alimentar. Asistenta medicală superioară duce evidența în registru a produselor alimentare eliberate pentru prepararea meselor. În procesul controlului s-a constatat că *produsele din carne și din pește sunt păstrate în frigider, pe același raft, contrar normelor de siguranță alimentară recomandate. Punga cu pește nu deținea eticheta cu termenul de valabilitate. Alte produse alimentare se păstrează în depozit în curtea Azilului.*

8. *Evaluarea asistenței medicale*

Serviciile medicale sunt prestate de către o asistentă medicală superioară și 2 asistente medicale. *Azilul dispune de spații destinate activităților de recuperare, însă nu este angajat kinetoterapeut, deși în statul de personal este menționată funcția. Din cauza lipsei personalului calificat cu*

pregătire în domeniul de reabilitare (masaj, kinetoterapie), organizarea procesului de reabilitare rămâne a fi la un nivel scăzut. Entitatea nu are un spațiu folosit ca izolator, pentru persoanele suspecte sau bolnave de o maladie contagioasă.

Administrarea medicației - este asigurată conform fișelor de tratament de către asistenta medicală superioară și 2 asistente medicale care lucrează peste o zi la postul medical situat în apropierea odăilor de cazare a beneficiarilor. Evidența și eliberarea medicamentelor este efectuată de către asistenta medicală superioară, în baza registrelor de evidență și administrare a medicamentelor. Medicamentele și trusa medicală de urgență se păstrează la punctul medical. Stupefiantele și medicamentele de rezervă sunt păstrate în safeu fiind încuiate și accesul la safeu îl deține asistenta medicală superioară. Registrul de evidență a medicamentelor și stupefiantelor este întocmit de către asistenta medicală superioară. Toți beneficiarii cazați în Azil sunt luați la evidența medicului de familie la CMF, care se află în apropierea entității.

Gestionarea condițiilor medicale specifice - investigațiile medicale, din spusele asistentei medicale superioare, se efectuează la CMF la necesitate. Monitorizarea stării de sănătate, investigații și mențiunile cu trimitere la medicul-specialist solicitat sunt înscrise de către medicul de familie în cartelele medicale ale beneficiarilor și sunt păstrate la registratura CMF. Recomandările și prescripțiile medicale sunt întocmite de către medicul de familie al Centrului Medical de Familie Leova în cartelele medicale, sunt înregistrate în fișele de tratament și sunt păstrate în cabinetul medical al Azilului. La necesitate/ solicitare, medicul de familie vizitează beneficiarii plasați în Azil.

9. Păstrarea bunurilor destinate beneficiarilor.

Echipa de control a constatat că în cadrul Azilului este destinat un spațiu în care sunt păstrate bunurile și materialele, produse de igienă, îmbrăcăminte, plăpumi și lenjerie de pat, ustensile pentru curățenie ș.a. Toate bunurile menționate sunt păstrate haotic, fără a fi plasate pe rafuri și pe categorii. Cutiile cu produse igienice (săpun, șampon, detergenți) erau deschise în apropierea nemijlocită cu îmbrăcăminte destinată beneficiarilor.

10. Asigurarea accesului la servicii și activități.

Administrația Azilului nu are încheiate acorduri de colaborare. Serviciile oferite beneficiarilor sunt includ doar plasamentul, alimentația, asistența medicală primară și asistența igienico-sanitară. Lipsesc activitățile sociale și comunicarea cu alte entități sociale din comunitate.

Beneficiarilor li se interzice părăsirea teritoriului Azilului, motivul fiind încălcarea regulilor de conduită.

Cu toate că, teritoriul azilului este suficient de mare, nu sunt create condiții pentru ergoterapie și activități pe interes și de agrement. Beneficiarii nu au posibilitatea de a participa la diverse activități cultural-educative și recreative, deoarece nu sunt create condițiile necesare. Spațiile pentru astfel de activități sunt încuiate și nu sunt adaptate pentru beneficiarii cu necesități speciale și nu sunt asigurate cu materialele necesare. În Azil sunt amplasate trei televizoare, iar două dintre acestea sunt montate pe coridoare, la o înălțime și distanță considerabilă, ceea ce creează dificultăți de vizionare și audiere pentru beneficiari.

11. Servicii de asistență socială – NU SE ACORDĂ !!! Azilul nu are angajat un asistent social.

12. Calitatea relației rezidenți - personal

În procesul de comunicare cu beneficiarii și cu personalul azilului, s-a observat o relație neprietenoasă personal-beneficiar-personal, un climat și un mediu încordat, beneficiarii nu pot să-

și expună liber părerea și necesitățile. Lipsesc sentimentul de respect, bunăvoință și răbdare din partea personalului sanitar auxiliar, iar unii beneficiari nu au încredere deplină în angajații.

13. Participarea și implicarea în luarea deciziilor

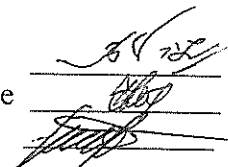
Din discuțiile purtate cu unii beneficiari, s-a constatat că ei nu sunt încrezuți în propriile forțe și nu întotdeauna își pot exprima liber opiniile și solicitările proprii. Beneficiarii nu sunt încurajați de a-și expune necesitățile și preferințele de îngrijire. Acestea nu sunt examinate și luate în considerare prin serviciile prestate în cadrul Azilului, dat fiind faptul că în Azil lipsește unitatea de funcție a asistentului social, participarea la luarea deciziilor personale de către beneficiarii Azilului este la cel mai scăzut nivel.

Controlul a fost efectuat de echipa în următoarea componentă:

Vizir Boris, șef al Direcției inspecția serviciilor sociale

Damaschin Irina, inspectoare principală a Direcției inspecția serviciilor sociale

Radu Nadejda, inspectoare principală a Direcției inspecția serviciilor sociale

Directoare

Angela CHIRILOV